

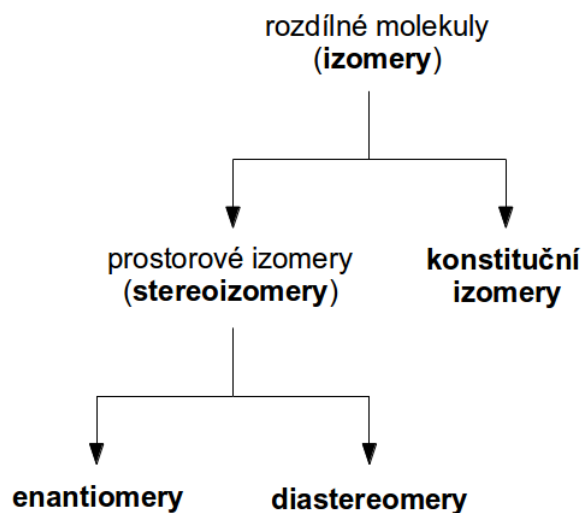
2. Seminář z organické chemie

Malý slovníček pojmů ze stereochemie

Konfigurace – uspořádání atomů molekuly v prostoru, které odlišuje prostorové isomery, které není odvoditelné nebo změnitelné konformačním pohybem.

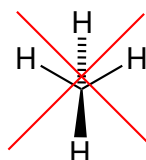
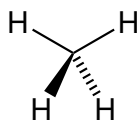
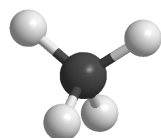
Stereogenní centrum – část molekuly, která nese různé substituenty a která podmiňuje existenci prostorových isomerů. Výměna dvou substituentů připojených ke stereogennímu centru vede ke vzniku jiného prostorového isomeru. Může jít o atom (např. centrum chiralidy), skupinu atomů (např. dvojná vazba) nebo bod v prostoru mimo atomy.

Dělení isomerů

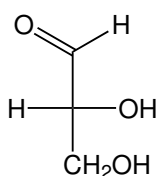

Typy vzorců užívaných pro reprezentaci prostorového uspořádání

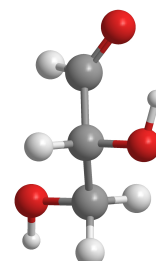
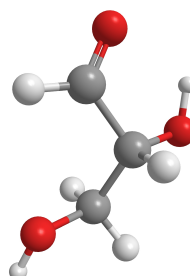
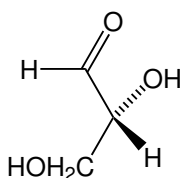
Klínkové vzorce

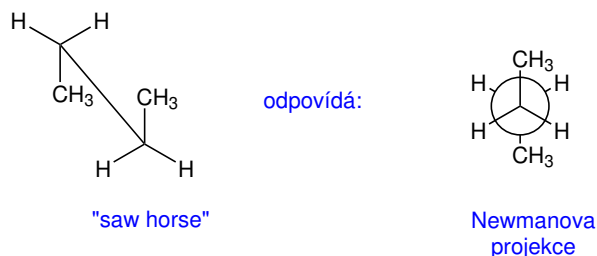
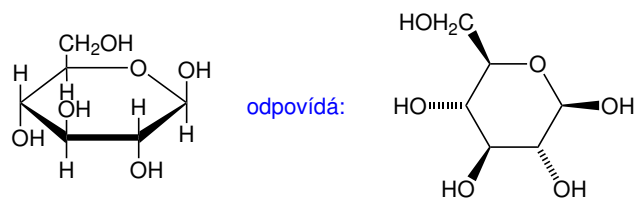
Fischerova projekce

odpovídá:

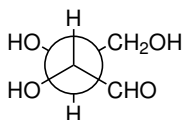
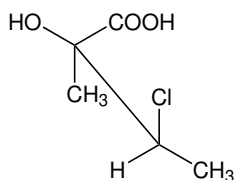

Projekční vzorce

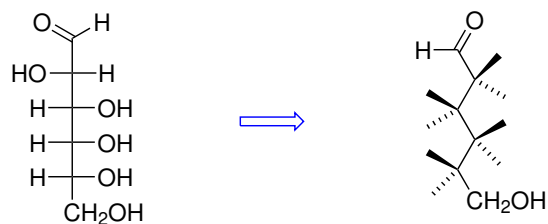

Příklady:

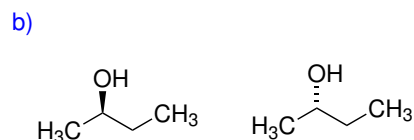
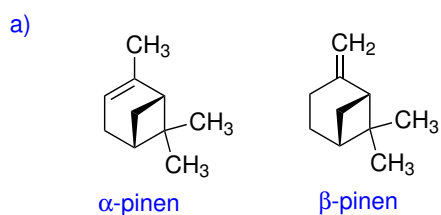
1. Překreslete následující molekuly do klínkového vzorce a Fischerovy projekce.

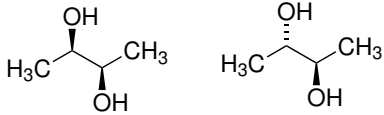
2. Převeďte Fischerovu projekci následujícího monosacharidu do klínkového vzorce.

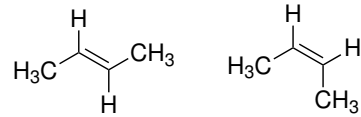
3. Na následujícím obrázku jsou dvojice isomerních molekul. Určete, o jaký druh isomerů se jedná. Volte mezi identickými strukturami, konstitučními isomery, enantiomery a diastereomery

c)

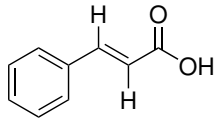

d)

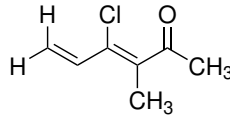

4. Identifikujte v následujících molekulách stereogenní centrum a popište jeho (absolutní) konfiguraci příslušným deskriptorem.

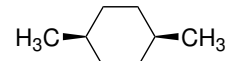
a)

b)

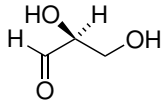

c)

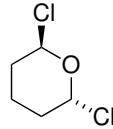

5. Identifikujte stereogenní centra (centrum chirality, osa chirality, dvojná vazba) v následujících molekulách a popište jejich absolutní konfiguraci příslušným deskriptorem.

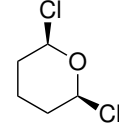
a)

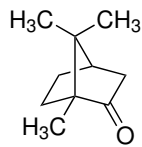
b)

c)

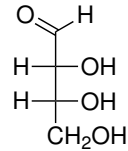

d)

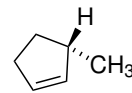
kafr

e)

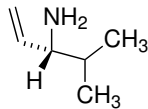

D-erythrosa

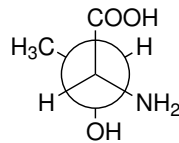
f)

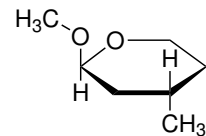
g)

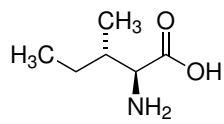
h)

i)

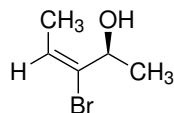

j)

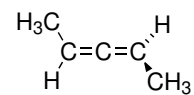

isoleucin

k)

l)

6. Enantiomery chirální látky jsou energeticky degenerované a mají stejné fyzikální vlastnosti. Přesto enantiomery karvonu různě voní. Navrhněte vysvětlení.

